

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 1669 / DPSG
DATA 14.07.2011

Biroul permanent al Senatului
Bp 283 / 27.07.2011

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind transmiterea suprafețelor de teren destinate cimitirelor din domeniul public al unităților administrațiilor publice locale în domeniul privat al parohiilor*”, inițiată de domnii deputați Marian Ghiveciu și Ioan Munteanu – Grupul parlamentar al PSD (Bp. 283/2011).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare transmiterea suprafețelor de teren destinate cimitirelor din domeniul public al unităților administrativ-teritoriale în domeniul privat al parohiilor, cu obligația utilizării acestor suprafețe exclusiv pentru înhumarea persoanelor decedate.

II. Observații

1. Potrivit art. 136 alin. (4) din *Constituția României, republicată*, „*Bunurile proprietate publică sunt inalienabile. În condițiile legii organice, ele pot fi date în administrare regiilor autonome ori instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate; de asemenea, ele pot fi date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică*”.

Trimiterea la „*condițiile legii organice*” se referă, în prezent, la prevederile *Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al*

acesteia, cu modificările și completările ulterioare, act normativ care, la pct. III subpct. 10 din Anexa 1, stabilește că cimitirile orășenești și comunale fac obiectul domeniului public local al comunelor, orașelor și municipiilor. De altfel, prin dispozițiile art. 28 din *Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor* a fost instituită pentru autoritățile administrației publice locale „*obligația de a înființa cimitire comunale și orășenești în fiecare localitate*”, iar unităților locale ale cultelor le-a fost recunoscut dreptul de a avea și întreține, singure sau în asociere cu alte culte, cimitire confesionale pentru credincioșii lor. Alin. (5) al aceluiași articol stabilește că „*Cimitirele comunale sau orășenești se organizează astfel încât să aibă sectoare corespunzătoare pentru fiecare cult recunoscut, la cererea cultelor ce funcționează în localitatea respectivă*”.

Inițiativa legislativă propune transferul proprietății terenurilor cu destinație de cimitire din domeniul public al autorităților publice locale „*în domeniul privat al parohiilor*”.

Pornind de la soluțiile propuse, precizăm că legea fundamentală a consacrat principiile autonomiei locale și al descentralizării serviciilor publice drept coordonate fundamentale ale organizării administrației publice în unitățile administrativ-teritoriale (art. 120 alin. (1)). În acord cu principiile constituționale amintite, a fost reglementat prin *Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, regimul general al autonomiei locale, precum și organizarea și funcționarea administrației publice locale. Astfel, art. 3 alin. (1) din *Legea nr. 215/2001* stabilește că, prin autonomie locală se înțelege „*dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii*”.

Autonomia locală are caracter administrativ și financiar, respectiv privește organizarea, funcționarea, competențele și atribuțiile autorităților locale (aspectul administrativ), precum și gestionarea resurselor (aspectul financiar), care, potrivit legii, aparțin comunei, orașului sau județului, după caz. În acest scop, comunele, orașele și județele sunt declarate persoane juridice de drept public, având un patrimoniu public și capacitate juridică deplină (art. 21 alin. (1)).

Din cele ce precede, rezultă că adoptarea unei reglementări speciale la nivel de lege în domeniul de competență pe care *Legea nr. 215/2001* îl stabilește ca fiind al consiliului local/județean, contravine *principiului autonomiei locale*, consacrat prin dispozițiile art. 120 alin. (1) din Constituție, precum și de art. 2 alin. (1), art. 3, art. 4, art. 36 alin. (2) lit. c) și art. 91 lit. c) din lege.

Așadar, operațiunea juridică de transmitere a unor bunuri imobile din domeniul public local în proprietatea unor instituții de utilitate publică – parohiile – se realizează printr-un act care are caracter individual, iar nu printr-o reglementare cu aplicabilitate generală, astfel cum este legea.

În opinia noastră, ar trebui analizată posibilitatea dării acestor bunuri în folosința gratuită/administrarea parohiilor, cu respectarea dispozițiilor legale aplicabile acestor operațiuni juridice.

2. Art. 9 alin. (2) din *Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor* consacră egalitatea cultelor în fața legii și a autorităților publice și stabilește obligația statului, prin autoritățile sale, de a nu promova și nu favoriza acordarea de privilegii sau crearea de discriminări față de vreun cult. Conform art. 29 alin. (3) din *Constituție*, „*Culte religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii*”. Subliniem că, în ipoteza în care organizarea sub forma parohiilor este specifică numai Bisericii Ortodoxe Române, ori numai unora dintre cultele religioase recunoscute în România, promovarea soluțiilor legislative preconizate, ce apare sub forma unor privilegii pe care statul le acordă numai cultelor religioase în a căror organizare se regăsesc parohii, este de natură a atrage vicii de neconstituționalitate din prisma prevederilor art. 29 alin. (5) din *legea fundamentală*, care obligă statul să sprijine cultele.

3. Semnalăm faptul că, în ansamblul său, inițiativa legislativă reglementează un transfer silit de proprietate, care nu respectă prevederile constituționale ale art. 136 alin. (2), potrivit căruia „*Proprietatea publică este garantată și ocrotită prin lege și aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale*”. Prin înlăturarea posibilității autorităților locale de a dispune în mod liber de bunurile aflate în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, în sensul de a opta sau nu pentru transferul dreptului de proprietate asupra acestora, se încalcă, în mod vădit, dreptul unităților administrativ-teritoriale de exercitare a prerogativei dispoziției, ca atribut ce ține de esența dreptului de proprietate.

4. Atât în **titlu**, cât și în cuprinsul **art. 1** al inițiativei legislative ar fi trebuit utilizată sintagma „*proprietatea parohiilor*” în loc de cea de „*domeniul privat al parohiilor*”, deoarece dreptul de proprietate al parohiilor, ca instituții de utilitate publică, are un regim juridic unic, de proprietate privată.

5. Potrivit **art. 1**, cimitirele care urmează a fi transmise parohiilor au „*datele de identificare rezultate din măsurătorile cadastrale*”.

Semnalăm că este posibil ca din măsurătorile cadastrale să rezulte o suprafață mai mare decât cea care formează în realitate obiectul dreptului de proprietate publică al autorităților administrației publice locale. Într-o astfel de situație s-ar da naștere unor situații potențial litigioase, determinate de încălcarea dreptului de proprietate asupra diferențelor de teren ce aparțin altor persoane.

De altfel, conform art. 1 alin. (5) din *Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, imobilele se identifică „*printr-un număr cadastral unic și se înscrie într-o carte funciară*”, astfel că identificarea lor, conform propunerii legislative pe baza măsurătorilor cadastrale, nu are susținere din punct de vedere juridic și practic.

6. Semnalăm, de asemenea, că inițiatorii nu au reglementat situația juridică a clădirilor și a altor bunuri imobile ce sunt construite pe terenurile ce fac obiectul transiterii, precum și faptul că inițiativa legislativă nu prevede criterii clare pentru stabilirea parohiilor către care vor fi transmise suprafețele de teren.

7. Întrucât propunerea legislativă cuprinde prevederi care vizează în mod direct și activitatea autorităților administrației publice locale, având în vedere dispozițiile art. 8 din *Legea nr. 215/2001*, precizăm că, înainte de adoptarea oricărei decizii, cu privire la soluțiile vizate de inițiatori, trebuie consultate și structurile asociative ale autorităților administrației publice locale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Președintele Senatului